

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . . 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és nyomdájában
 és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

RADICS GYÖRGY

1846. február 26. — 1886. március 4.

Iszorult kebellem, reszketeg tol-
 lal jelenti kényszerű kezem,
 hogy az irgalmatlan halál
 áldozatul ragadta a zombori
 állami főgymnázium érdeme-
 ken gazdag igazgatóját, Ra-
 dics Györgyöt.

Egy élete delén levő fáradhatlanul munkás
 férfiú, öt tagu családjának bálványozott atyja,
 a vezetésére bizott tanintézetnek tapintatos kor-
 mányzója, tanártársainak szerető és szeretett
 barátja, az ifjuságnak komoly, de gyengéd öre
 és gondviselője, a tudományok sok oldalú mű-
 velője, a közügyeknek minden jót pártoló elő-
 harcosa, a nevelés-oktatásnak sokat tapasztalt
 vezérmunkása hűnytt el személyében.

Tizennyolc éves tanfériú pályája alatt oly
 sokat dolgozott, annyiféle téren, és mindegyiken
 oly odaadással fáradozott, hogy távoztával nem-
 csak hivatalos székét, hanem azonkívül is na-
 gyon sok szerepkört hágy vígasztalanul üresen.

Telve gátbontó tetterővel és rendelkezve
 minden perccel uzsoráskodó munkakedv felett,
 már ifju tanári éveiben a haladás, a szellemi
 hódítás nehéz eszközeit s önzetlen alkalmait
 kereste és kezdtől végig e megye és város
 fölvirágzására aknáta ki.

Öt évi szabadkai tanárkodása alatt a »Bács-
 kai Közlöny« a hetvenes évek elején megyénk-
 nek ezen első lapját szerkesztette s abban annyi
 életrevaló indítványt, a kulturális és anyagi iz-
 mosodás annyi föltételét elemezgette, hogy me-
 gyénk nyilvános kultúrörökvéseinek részint
 megtestesült, részint még csirában rejlő intézmé-
 nyei, mind az ő magvas indokolásának köszönik
 első szobajövetelüket.

Izgékony szelleme, pihenéstől irtózó szor-
 galma, minden célszerű ujtásért rajongó idealiz-
 musa, az emberiség nagy eszméi és a jogosult
 helyi patriotizmus között összhangosan megosz-
 lott lelke, tranzakcióra hajlandó szelid kedélye,
 fehér és zöld asztalnál egyaránt békülékeny ön-
 állósága, minden megokolt egyéni nézet iránt
 való tisztelete, a legkisebb jeles tulajdonnak
 vagy helyes szempontnak méltatására készséges
 módora: oly kerestelen befolyást, föl nem tűnő,
 mégis sokszor döntő szerepet biztosítottak neki
 minden vitakérdésben, hogy ha nem is az ő
 nézetei szerint történt a megállapodás, mégis
 mindig lényeges alkatelem volt a részvételével
 történt értekezletek végeredményéhez az ő prak-
 tikus fogásokban, élet- és emberismeretben, teó-
 riát és realizmust párosító szempontokban ki-
 fogyhatatlan dús készletű tapasztalatainak latba-
 vetése.

Mint igazgató gondosan kerülte a látszatát
 is annak, hogy a főnök pretenziója kiérezzék
 intézkedéseiből. Nem szűnt meg buzdítani, lel-
 kesíteni, az önéreztet, a hivatásszeretetet fokozni
 kartársaiban; de inkább szívesen elvégezte a
 más dolgát is, csak hogy a szeretet tónusát ne
 kelljen az utasítás érdes szavával meghatályo-
 sitani!

Az ifjuságot örökké a vallásosság, hazafi-
 ság, önképzés háromegy kultuszára serkentette;
 szorosan hangsúlyozván mindig, hogy Isten nél-
 kül nincs igazi, tanutlanul is állhatatos törvény-
 tisztelet, tehát hazaszeretet sem lehet; viszont
 a hazának, összes erőink és hatásunk bemutató
 porondjának szeretete, kellő tudományos ké-
 szültség nélkül, csak tehetetlen önámítás.

Legjobban kitetszett határtalan jóhiszemű-
 sége, az erély és szigor kikerülhetlen használá-
 tán kívüli csinálatlan gyengéd humanitása ak-

kor, ha bármily oldalról jött panaszban kellett
 bíraskodnia. Először rendesen kiévelőtte ma-
 gát; még a konstatált csúny után is töprengett,
 hogy nem-e keserít el egy romlatlan gyermeket
 megtorló föllépésével; úgy hogy mire a
 dorgáláshoz kellett fognia, kérségnél, intésnél,
 buzdításnál egyébre rendszerint nem talált sza-
 vakat.

Mint a helyi közügyeknek a belváros köz-
 bizalmából kapott képviselői mandátum által is
 kitüntetett bajnoka, élénk részt vett a törvény-
 hatóság tárgyalásaiban s kerestelen sokoldalú-
 ságával csakhamar azon vette magát észre,
 hogy számos bizottságnak tagja, még pedig
 olyan tagja, a ki nem a címmel, hanem a te-
 vékenységgel szeret és tud imponálni.

Akaratának a megoldatlan közfeladatok-
 hoz, nem korbémitotta testi erejéhez mért acé-
 lossága, párosulva a helyi és megyei viszonyok
 aprólékos ismeretével, kilenc év előtt ezen lap-
 nak megalapítására indította. Sokkal közelebb
 áll ezen tény a megye közönségéhez, sem hogy
 az uttörés herkulesi terheit egy figyelmes szem
 is elfeledhette volna. És így — hálás szívvel is-
 merjük el — a mostani folytatólagos munka
 csak az ő szervező kezeinek köszönheti életre-
 valóságát; mint a céltudatosan plántált erdő,
 mely jó talajba jól elvetve kevés gondozás
 mellett is bőséges faaratóst biztosít a rendbe-
 hozatal utáni tulajdonosának.

De ki győzné részletesen elsorolni a me-
 gyei gazdasági egyet, a magvizsgáló állomás,
 a történelmi társulat, a szeretetház, a polgári
 és kereskedelmi szakoktatás, a nevelés, a régi-
 ségek és különösen a numizmatika, az ő szí-
 véhez nőtt intézet szertárainak gyarapodása, a
 faiskolák, selyemtenyésztés, a kertészet, a se-
 gélyegyletek, az ipari szövetkezetek érdekében
 írott, mondott és apostoli hévvel propagált cik-
 keit, beszédeit, indítványait?

Midőn ezek akármelyikével előlépett, min-
 denki azt hitte, hogy éppen a szőnyegre került
 tárgy az ő kedvenc témája. Mert neki minden
 téma fontos és halaszthatatlan volt, ha az a köz-
 jónak kamatozó igért.

Idejének ilyen elaprózottsága, szellemének
 ilyen izgalmas lekötése mellett még állandóan
 ráért a Múzsáknak is áldozni; ráért a termé-
 szetrajz, földrajz, népméret, pedagógia, politika,
 művészet, esztetika körébe eső iskolai és tudomá-
 nyos könyvek értekezések, bírálatok szá-
 mára időt takarítani, úgy hogy irodalmi mun-
 kásságát egy szűk cikkekcske keretébe szorítani
 meg sem kísérhetem.

Legyen csak kiemelve egy mozzanat, mely
 a fővárosi lapok útján országossá tette fény-
 es zaj után nem áhító nevét. A magyar-szerb tör-
 ténelmi adatokat, őseinknek békés együttműkö-
 dését, a két nép nagyjainak mondai hőskorát, a
 kiváratos magyar-szerb testvériség átöröklött
 szálait folyton kutatgatván, utóbbi éveiben szá-
 mos oly füzetet bocsájtott közre, melyek inté-
 zetünk összes szerbül tanuló ifjuságát, a mult
 kódén keresztül szürenező közös hazafiság
 egységes érzésébe forrasztani céloztak.

E sokoldalú idegemészto munka mégis
 csodálatosan érintetlenül hagyta kedélyét. Im-
 már elárvult övei soha nem láttak arcán egy
 büfelhőcskét sem; amint kinyitotta kis háza
 kapuját, szerelme fészket, a gyermekek naivsá-
 gával határos bonhomia áradt szét beszédes
 szeméből — mint a fecske, mely folyton a nap
 sugaraiban fürdik és pillangók után repked, de
 azért fiókjainak nincs hiányok se gondozásban,
 se döngicselő csicsérgésben . . .

Ki vigasztalja meg ezeket?

Mi csak egy férfiút vesztettünk, aki helyt
 állt tíz helyett; de ezeket benne mindent elvesz-
 tettek, mindent! . . .

Enyhítse meg szívzaggató fájdalmukat,
 melyből sokunknak, a város és megye összes
 jobbainak kijut, a zoltáros proféta összetört
 lelkének önuralmas végfóhásza: Elnémulok,
 Uram! mert Te cselekedted.

Bunyevácaink és a hazafiság.*)

A »Külügyi reflexziók« című 3-ik számú
 cikkünkre a t. szerkesztőség zárjel közt egy
 megjegyzést tőn, melynek pointe-je a bunyevá-
 cok ellen fordul, hogy t. i. midőn ezek korrekt
 hazafiságát a 48. előtti s alatti multakból deri-
 váltuk s deriváltuk még pedig azért is, mert
 vallás-erkölcsére nézve is e nép csak-
 ugyan evangéliumi életrevaló nép: a
 zárjel egész egyszerű, de sújtó bonhomival
 csak annyit jegyez meg: »De hát mit keres
 Bajmokon a magyarevő »Pozor« című panhor-
 vát lap?« . . .

Hát erre a mi feleletünk nem lehet más,
 minthogy: bunyevác-politikai organumok nem
 létében, egyes tudni vágyó, de lehet tán, fana-
 tizált szláv előfizetője is akadhattán a »Po-
 zor«-nak — Bajmokon!!! amiből azonban
 az egész bunyevátság kétes gondolkozását, de
 sőt még inkább hazaellenességét is kisütni nem
 lehet. Mert hát, egy nép karakteristikájára:
 kiről vesszük a mértéket? tán egypár közsé-
 ben található egynehány tudatlan szóvivőjéről;
 avagy intelligensnek nevezett itt-ott található
 néhány ambiciózus kaputos vezéreiről, a kik
 ha ragaszkodnak is anyai nyelvök kultiválásá-
 hoz is, mert egyelőre másképp nem is férhetnek
 hozzá a felnőtt nép értelméhez; ámde hát meg
 is tudják itelni azt, hogy hiszen az egész Bács-
 kában és Magyarországon — Fényes statisztiká-
 já szerint — 80 ezernél többre nem rúgó
 bunyevátság csak nem képezhet egy kü-
 lön nemzetet? s hogy képezhetnének még
 akkor is, ha az itt-ott szerteszórt bosnyákok és
 sokacokak is magukhoz számítanak?

Vagy tán azt hiszik némely chauvinisztá-
 ink, hogy sem a magyar nemzet hazafiságába
 olvadjanak bunyevácaink: tán inkább hajlandók
 a horvát nemzetiségbe is beleolvadni; mert ez-
 zel vallásilag is egyek, de nyelvileg is legkö-
 zelebb állanak ehhez?

Ezen nyelvi és vallási rokonság nem elég
 kapocs a leginkább Dalmáciából eredt bunyevá-
 ctság magukhoz csatolására. És ha egyálta-
 lában, mint szláv nemzetiség akarna szerepelni:
 akkor és a mióta Magyarországon letelepedett
 és annyi háborúink alatt a török ellenében
 annyi számtalan jelét is adta hazafias magyar
 érzelmének és gondolkozásának, mint adta való-
 ban, amidőn hazafias érdemeiért és számlálhat-
 lan vér- és terményekbeni áldozataiért 1793-ban
 Szabadkát királyi várossá is sikerült emelnie:
 akkor hát 48-ban ismét nem demonstrált volna
 hű magyar hazafisága tanúságára azzal, hogy a
 verbászi táborban saját költségén 200 nemzet-
 őrével hetenkint fölcserélve szolgálatot tőn és
 egy izben 2000 polgárával vett részt a szent-
 tamási sáncok megtámadtatásánál és azután
 Futtaknál a begecsi rácok és szerviánok visszave-
 rétesénél az első győzelmet is aratta,
 a mely egyúttal a bácskai hadsereg-
 nek is első győzelme volt. És Kaponyá-
 nál, a zombori magyar és bunyevác testvérei-
 vel nem víta volna ki a rácok ellenében azon
 győzelmet, mely a rácok előhaladását ép Sza-
 badka és Bajmok határainál megállította s egész
 Zomborig, sőt Titelig szalasztotta meg őket?

Ily hazafias közreműködések mellett tehát
 némuljon is el a bunyevácok hazafias érdemei-
 nek kétségbevonása, és részünkről, csak saj-
 nálni tudjuk, hogy mert, politikai szempontból

* Ezen cikket minden ízében osztjuk és aláírjuk; éppen azért közöljük is;
 bár még most sem értjük, mit keres a »Pozor« Bajmokon? Ebből azonban az egész
 bunyevátságra rossz következtetést vonni csakán agában sem volt; s aki akart volna,
 azt világosítsa föl ezen cefolát. A szerk.

az alkotmányos aera visszaállítása után egyik és másik párt az inkonvenienziák terére lépett, és egyesek hibáért és túlzásaiért az egész nép hazafiságát is kétségessé iparkodott feltüntetni: azért bárki is magának azon szabadságot vehesse, hogy a bunyevácok hazafiságát megapostroffálja; mert ez bűn a magyar haza ellenében.

Valóban mi bűnök tartjuk azt, midőn annyi kontestációk dacára, e nép hazafiságát egyáltalában valaki kétségbe vonhatja.

Mert hát, mi is a kriterionja a hazafiság meghatározásának?

Nem-e bevallása annak, hogy ő örömet ismeri magát a nemzet tagjának s hogy ezt tettekkel is minden alkalommal tanúsítja, tanúsítja folyton és tanúsítani kész, mihelyt erre az alkalom megjő?

S nem így nyilatkozott-e a múltban, s nem így nyilatkozik-e folyton most is a bunyevácok Szabadkán, valahányszor erre alkalom nyílik: akár a kormány előtti kontestációban, akár képviselői választásaiban, akár hazafias mindennemű közérdekű nagyszerű áldozataiban községi életében?

S ime, mégis megapostroffálják e nép hazafiságát; mert ezeknek ez időszerinti politikai párttörökvései, tán egyes párttörökvédek véleményének meg nem felelnek?

Hát igen! ezért elleneznek véleményeiket; de ne gyanúsítsák őket hazafiságukban csak azért, mert egyesek netán szláv velleitásokra is hajlandóságot mutatnak.

Ezeket a jobb utra kell vezetni; de a félrevezettek miatt az egész népet elítélni, legalább is — politikátlanság....

Hiszen mi örülnénk, ha a szerbek, oláhok egyáltalában csak magyaroknak vallanák is be magukat!...

S nem fogadnók-e el örömmel ezen bevallást annak bizonyítékául, hogy az illetők jobb útra tértek s beismerik már egyszer hazafias kötelességüket is?

Mily joggal kételkedhetünk tehát akkor a bunyevácok egyáltalában hazafiasága fölött, midőn csak arról lehet szó: hogy egyesek netán a »Pozorból«; mások pedig, ha németek, valamely Schulvereinos; ha meg tót-lutheránusok: valamely cseh vagy orosz lapból merítik nemzeti bölcsességeket? ... kik azonban mind nem számítanak az illető érdekelt népek nagy többsége ellenében? vagy ha számítanak, talán meg sem értetnek; mert a cél közös lehet, de az eszközök különbözők?

Igen! mert nekünk is alkalmunk volt ily úgynevezett vezérelmiségekkel érintkezésbe jutnunk, kiknek az volt erős meggyőződésük: »hogy a tudatlan népet legkönnyebb félrevezetni; tehát ennélfogva minden népet saját géniusa szerint, saját nyelvén kellene a tudományok, az ismeretek országába vezetni; mert különben az ellenség veszi hasznukat s ezzel csak az ellenségnek teszünk szolgálatot s nem a hazának...«

Hát valóban! ezen tudatlanság erős fegyver lehet elleneinknél; példának okéért az orosznál a mi szlávainkra; a németeknél a mi németjeinkre, ha ezek hozzáférhetnek a mi felnőtt és nem iskolázott népeink tudatlanságához; de hát ki akadályoz meg bennünket abban, hogy úgy a hazai, mint anyanyelvén a hazafias irány kultiválói legyünk iskoláinkban? de hát aztán vajjon iskoláinkban kellőleg ellenőrizük-e a hazafias irányt?...

Ez oly kérdés, melyre határozott feleletet nem adhatunk; de annyit tudunk, hogy ha bár iskolakönyveink netán kifogástalanok (?) is a hazafiság dolgában, mindenesetre különböző nemzetiségeink iskoláiban: nem ez a döntő körülmény; hanem hogy: milyen az illető tanító szelleme és iránya?

Pedig ez a fődolog: hogy iskolai könyvei ellenére mily irányban tanít a szerb, az oláh, a német, a bunyevác, a sokac, a ruthén, a tótlutheránus s a tótkatolikus tanító? mert ezek mind külön történelmi irány követői lehetnek; s ki ellenőrizi ezeket iskoláinkban? s ki vigyázza meg az érdeklét népek házaiban a különböző nemzetiségek ideáljait — történelmi képeit könyveikben?...

Nem! az iskolaszék e részben megbízható tagjai; és nem! a különben is annyira eltolgalt és kéznél nem lévő tanfelügyelők! És akkor csodálkozunk, hogy a jó indulatú német falvainkban is, minden még ez idő szerinti sympathiajok mellett is, csak igen ritka még a magyar betűkből névalírás is; hát még a szerb és oláh falvakban!!! miként lehetne e tekintetben ráismerni Magyarországra?

És akkor csodálkozunk még a fölött is, hogy a szerb és oláh agitátoroknak és a Schulvereinoknak is, itt-ott megnyitják füleiket az

Iső Lipót és II-ik József öntudatos (?) betelepítési ideje óta nemzetiségileg folytonos stagnációban leledző népeink?

Hát inkább afölött csodálkozunk, hogy ily politika mellett: nem nőttek jobban a nyakunkra a nemzetiségek, mint a mint vagyunk!

Jó is lesz egyszer fölébrednünk...
A. J.

Hirek.

Ő Felsége Gozony János honvéd ezredesnek, a megtartott felülvizsgálat alapján, mint „ez idő szerinti szolgálatképtelennek, a 4-ik honvédszázalaj számfeletti állományába helyezése mellett, egy év tartamára várakozási illetékkel való szabadságolását elrendelte.

Mint halljuk Batori János, helybeli elemi iskolai hitelmező állásától saját kérelmére fölmentetik és Szabadkára a Belvárosba küldetik segédlelkészül; helyébe Buday Gergely hegyesi káplán helyezetik át; a Holeskay János szántovai plébános távozásával megürülő helybeli kápláni állomásra pedig Szabadkáról Paracetic József káplán helyezetik át mihozzánk. Továbbá Fény József nemes-militári és Kuluncsich Miklós almási káplánok kölcsönösen áthelyeztettek; Fény Antal ujmisés pedig Hegyesre tételt.

Szakáll Vidor, helybeli törvényszéki királyi alügyész, szolgálatát ideiglenesen a pancsovai kir. törvényszékhez rendeltetett ki.

Voltam már sok olyan banketton, ahol se enni, se inni nem igen lehetett; másnap mégis azt kellett róla írni, bizonyos tekintetek miatt, hogy ilyen meg olyan kedélyes hangulatban folyt le s a toasztok elmaradását, mint ritka esodát, az alkalom komolyságával indokoltuk. Szerdán este ezen tényezők, szerencsés rendezés következtében, véletlenül találkoztak. A városi tisztikar minden tekintetben meg lehet elégedve a főispán tiszteletére rendezett társas-vacsora sikerével. Ilyen nálunk, a bankettek melegágyában is, ritkán találkozunk. A vendéglős Horvátovics Sztipó bármilyen nyincnet lepirító minőségben és mennyiségben állította össze az étel-lapot. Jó asztali és kitűnő egri vörös bora, valamint Piros Józsi szívesen és összehangosan játszó szabadkai zenekara csakhamar áttörték a szónak ama bizonyos zsilipeit. Az első köszöntőt dr. Csihás Benő városi főügyész a városi tisztikar nevében önzetesen, de meggyőződéssel hódolattal s a tehetségszerete munkás érdemek kiemelésével, viharos élejtés közt, a főispán urra következőleg mondotta: Mélyen tisztelt uraim! Tisztviselőtársaim bizalmából ama kitüntető szerencsében részesültem, hogy nekem jutott osztályrészül a mai lakomán városunk és megyénk egyik, állásánál fogva mindenesetre a legjelentékenyebb tériát felköszönhetni. Tisztelt uraim! Zombor szab. kir. város főispáni állása egyike a közélet ama nevezetes, mondhatni országos fontosságú tényezőinek, melyek a kezükbe adott törvényes hatalom helyes alkalmazásával az állami és helyi érdek összeegyeztetésének nagy művét létesíteni hivatnak. Mondani se kell önöknek, hogy az állással járó hatalom az egyének szerint, kik az állást betöltik, különböző. De abban az egyben azt hiszem mindenki igazat ad nekem, hogy Zombor szab. kir. város jelenlegi főispánjában, Sándor Béla úr ömeltőségében a hatalom oly letéteményesét üdvözölhetjük, ki a személyét környező nagy tekintélyt és befolyást díszes állásán kívül hazafiúi és polgári erényeivel s kiváló egyéni tulajdonával vitta ki. Szentül meg vagyok győződve uraim! hogy nem az alárendelt tisztviselőnek főispánja iránt érzett elfogultsága, hanem a tiszta igazság nyilvánul szavaimban akkor, midőn ő méltósága egyéni tulajdonai között a szeplőtelen jellemet, az elsőrangú közigazgatási tehetséget, az erélyes és igazságos főnököt jelölöm meg mint olyanokat, melyek ő méltósága hatalmi állását oly jelentékeny, társadalmi helyzetét oly díszessé teszik. Fogadja méltóságod a város új tisztikara által rendezett mai lakomát őszinte halánk és tiszteletünk jeléül, s engedje meg ama kívánatunk tolmácsolását, hogy méltóságodat a mindenható városunk és megyénk boldogítására az emberi kor legvégső határáig éltesse! — Ezután a főispán ur mondott áldomást a bizottsági tagokra, majd a tisztikarra, utóbb Széchenyi törvényszéki elnökre, mint igen buzgó bizottsági tagra, később a mindenkitől tisztelt Vukicsé. its első tanácsosra s végül Mihályi megyei főügyész urra, mint aki hivatalos órái alatt a megyét, azokon kívül a várost szolgálja. Közben dr. Gertinger a megyei alispán urra, ez viszont a főispánra, mint közös tere és a polgármesterre, mint kollégára; dr. Margalits az egyetértés érdekében a jelenlevő szerbekre; Makszimovits Koszta, a tisztikar nevében, a bizottsági tagokra; Vértési Károly a közügyekben tevékeny Lallosevits Jásóra, Széchenyi József a bizottsági tagok nevében a tisztikarra és annak fejére, Zsuffa Vince Gruber főkapitányra, Vértési közéletünk régi régi nemes alakjára az öreg Zsulyevitsre, dr. Margalits a közügyek két kipróbált előharcosára Barthalra és Reitterre, majd Gergurov mérnökre, mint nélkülözhetlen helyi szakérőre; dr. Molnár tréfásan dr. Wolf főorvosra és dr. Csihás főügyészre együttesen; Városvy Tivadár Fejér és Kupuszarevits lelkészekre; Vértési Dömötör Pálra, a mi költőnkre; dr. Gertinger szerbjeink egyik vezérférfiára Konyovits Jusztinra mondottak áldomásokat. Dömötör Pál igazi költői ihlettel Czifrusz kir. tanfelügyelőre, mint volt tanárára; ez viszont édes emlékezővel volt tanítványaira; Reitter Nándor a sajtó ittlévő képviselőire: dr. Molnár és dr. Margalitsra; Masirevits, György hosszasan Vértési Károlyra; Vértési Károly külön-külön a főjegyzőre s főkapitányra ürített poharat. A páratlanul kedélyes társaság csak éjfélkor kezdett a régi alakulásokból újakat alkotni; hogy meddig maradtak együtt, nem tartjuk ildomosnak kiírni, mert hisz a főkapitány volt a főrendező. Kívánjuk a városi tisztikarnak, hogy minden kezdeménye igy sikerüljön; akkor többet sohasem lesz választás, legfőképp csak közfelkiáltás.

Monostorszegegről írják: A monostorszegei tanítói testület, valláskülönbség nélkül, karöltve Mui István segédjegyzővel, február hó 27-én a nagydéglő termében az „Országos tanítói árvaház“ javára zártkörű táncvigalmat rendezett. A vigalom legfényesebben sikerült és folyt a feszleten, vidám kedv mellett hajnalig. Az egész hölgykoszoru minden tekintetben oly bájos és elragadó volt, hogy nehéz volna egyeseket kiemelni. Fölülhíztettek: Kapetanovits János jegyző 3 frt 50 kr, Merscher Ferenc tanító 2 frt, Vichs Lipót tanító 1 frt, Végh István tanító 20 kr, Wamoscher Mihály 2 frt, Nagy Béla plébános 1 frt 50 kr, Floch György ur 1 frt 10 kr, Bikiczky Tamás aljegyző 1 frt, Mui István segédjegyző 1 frt, Theodorovits Szilárd 1 frt, Vranja István 50 kr, Vagoczi János 50 kr, Bruck Jakab 50 kr, Flesch Mór 50 kr, Lédrer Ignác 20 kr és N. N. 50 kr, kiknek az árvák nevében hálás köszönetet mond a rendezőség.

Az apatini menyecske-bálról, melyre az egyidejű nagy bankett dacára, számosan rándultak ki városunkból, egy gyönyörű táncos társaság a következő rövid előleges jelentést vesszük: A bál minden várakozáson felül fényes volt. Deutschné, zombori divatterméből vagy tíz olyan fényes és izléses toalettel roppogott, hogy akármelyik becsületére vált volna egy párizsi divat bazárnak is. Hát még a bennük ragyogó villamoszemű tündérmenyecskék! De többet most nem tudok és nem bírok írni. Egy bál bankrot.

A topolyai tüzoltó egylet alapszabályait a m. kir. belügyminiszter jóváhagyta.

Kis-Szállás pusztai közbirtokosságának, a miert nevezett pusztán népiszolgát állított föl, a vallás- és közoktatásügyi miniszter köszönetét nyilvánította.

Előfizetési felhívást kaptunk a Szabadkai Hírlap c. társadalmi, közművelődési és szépirodalmi hetilapra. E lap dr. Sziklai Soma köz- és váltóügyvéd szerkesztése alatt, március végével vasárnaponként fog megjelenni, helyi érdekek s társadalmi, közművelődési és közgazdasági kérdésekkel fog foglalkozni. Előfizetési ára ápril-junius hóra 1 frt 50 kr.; július-szeptemberre 3 frt s október-decemberre 4 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek Székely Simon kiadónak küldendők. Ezzel most Szabadkán 5 heti lap fog megjelenni.

Doroszlóról írják: A doroszlói kölesönsegélyző egyleti tisztviselők bált rendeztek, amely már ezen szövetkezetnek 15 évi fennállása óta minden évben ugyancsak vajudott; végre mégis folyó hó 2-án megvalósult. — A részvényesek jó része megjelent (a tisztviselők ugyan jobban is képviselhetették volna magukat); egy a jómódú földbirtokosok posztság asszonyaikkal, mint a helybeli intelligencia is teljes számban részt vett benne. A korán bevezett vacsora után kezdődött a „hajrá“ s esztapuk biz azt a szokás módosodás kiviradtig, a helybeli első zenekar közreműködése mellett. A holmiféle csárdás, ismét csárdás, mazur, polka stbi közben a gazdák egynehányának azon kérésére s faggatózásaira, hogy „ugyan milyen is a négyes? sokszor olvassuk a „Bácskában, hogy ennyi és ennyi pár táncolta a négyest!“ — ösztetozorodtunk, hogy bemutassuk nekik azt a — csak az úgynevezett uri bálokban produkált — valamit; nagy lelki örömeinkre 12 pár táncolta, szörnűy kacagás és tapsok között azt a bizonyos négyest, a mit előzőt holmi bukfenchnyásnak képzeltek; miután a bókoknak vége szakadt, vették csak észre, hogy hiszen hát ez is csak olyan tánc, mint a többi, nem vetnek benne cigánykereket. — Hogy a díszes szépvirág koszoruból egypár levelet is bemutathassak: e szerényke névsort adom át a világtörténelemnek; az asszonyok közül: Szabó Jánosné (az egyleti elnök neje), Gaiszt Béláné, Sajtó Emilia, Samu Istvánné, Komaromy Mihályné, Babos Józsefné, Resch Mihályné, Cseke Jánosné, Kocsis Mártonné stb.; a leányok közül: Brandtner nővérek, Szabó Erzsike, Varga Mariska stb. A kivilágos kiviradtig tartó mulatságnak másnap folytatását követezték. Sz. J.

Március harmadikán este még porzottak az utak és negyediken reggel már a telecsaki bérceket és a zombori háztetőket friss márciusi hó takarta. Ugy látszik a fakeskedők végkép elnyomják az ibolyakereskedőket.

Bözdeből írják: Községünkben kaszinó bál piknik, házi mulatságok egymást érik. Ez utóbbiak között legjelesebb helyen áll szeretetreméltó plébánosunk Mészner István által adott ebéd, özsonnával és vacsorával egybekötve. Községünk intelligenciájának férfi tagjai majdnem kivétel nélkül ott voltak. Mint derék házigazdánk egy talpraesett toasztjában kifejtette, nagybőjtje eső születésnapját kívánta ez alkalommal megünnepelni. Szívvel kívánjuk: Ad multos annos! Estefelét két részre szakadt a társaság, egyik tele Csirszka Konrád vendégszerető házába ment, ahol a bennünket ritkán látogató dunai hivatalnokok voltak egybegyűlve. Itt tánc sem hiányzott; a négyest 8 pár táncolta. A jókedvű társaság éjfélt után 2 órakor oszlott szét. J.

Az ó-becsei iparoskör február hó 28-án igen sikerült táncmulatságot rendezett, a munkaképtelen iparosok felségélyezésére. Tiszta jövedelem 50 trtot tett ki. Az első négyest 55 pár táncolta. Résztvettek a következő urnók: Dörner Mártonné, Milassin Imréné, Pulayné, Neumanné, Lövyiné, Frenner Józsefné, Frenner Ferencné, Frenner Istvánné, Schumacher Rudolfné, Schumacher Janiné, Vancsik Károlyné, Farkasné, Mulikné, Kellner Lázárné, Zavisics Istvánné, Jovanovics Györgyné, Pillischerné; leányok: Dörner Rózsika, Pulay Zsófia, Bácskai Etelka, Tuna Karola, Weber Ilonka, Farkas Gizella, Barna Ilona, Béres Juliska, Mulik Annuska, Mezey nővérek, Korhammer Zsófia, Fazekas nővérek.

Moholról írják: Községünk képviselő testülete már régebben elhatározta, hogy az adai földmives-iskolába évi 150 trt ösztöndíjjal alapítványt tesz. Az alapítvány feltételét az képezte, hogy kizárólag helybeli ifjak által tölthető be az alapítványi hely. Folyó hó 1-én tartott közgyűlés a vallás- és közoktatásügyi miniszterium leiratát tárgyalta, mely a községi határozatot csak azon feltétellel hagyja jóvá, ha az alapító levélben kimondatik, hogy azon esetben, ha a községben nem található az alapítványi hely beültetésére alkalmas nevédek, akkor a miniszterium jelölhesse ki egyént annak elfoglalására. A közgyűlés ezen feltételt nem fogadta el és kimondotta, hogy csakis helybeli által tölthető be az alapítványi hely;

azon
el az
állato
ellené
laszta
közse
egyik
tében
emiat
lést.
resits
hogy
lyébe
hirdet
hónap
vetés
sitáso
megy
jótéko
A szo
teszik
sem k
hogy
legyer
egy p
ségén
A nev
tas eg
nyelv
ribile
be ig
iszik
gadás
a pály
föld n
frt év
tatna
modell
garan
tik) a
ványa
mazot
f. é. f
annyi
volt.
pezték
Reimb
hályne
László
stb. u
(Zomb
Alajos
tárosa
vissza
Zeiss
donosa
nári k
a zom
és var
cius h
ájtats
désné
kínos s
t. hó 6
utcai 9
onnan
megtart
örök n
hó 4-é
A
szomor
zombor
kir. vá
reggel
szentsé
boldog
boldog
gyed t
házban
vitetne
kusról
Zombor
porair
Jolánt
Karás
nos, ip
A
bált t
ugyszó
a túlb
zöny
— ma
laszta
közse
suk ad
Z
latba
névjeg
köszer
f. hó 2
A
9 órak
A
bővebb
s a sz
tudta
előadás
kat nev
11 órá
aztán v
hazam
bált me
táhatta
kunnak
meg es
hogy be
akartok
P
egylet
15 éves

azon esetre pedig, ha ezen határozat nem fogadtatnék el az alapítványtól eláll. Ugyanezen gyűlésen a községi állatorvos választása is megkezdett. 29 szavazattal 4 ellenében Sebestyén Sándor honvéd gyógykövác választott meg 3 folyamodó közül. Dr. Nagy Kálmán községi orvos jelenti, hogy a két községi szülész nő egyike előrehaladott kora és tudatlansága következtében, több ízben komoly bajok okozója volt, és hogy emiatt a törvényes lépéseket megtette. Kéri a közgyűlést, hogy egy harmadik szülész női állomást rendeztesen, mely ajánlat oly kikötéssel fogadtatott el, hogy az egyik bába felfüggesztése esetén ennek helyébe más nem nevezeték ki. Az adó tisztai állomásra hirdett pályázat alkalmas folyamodó hiányában egy hónappal meghosszabbított határozatott. A költségvetés felolvasása következett ezután, mely némi módosításokon kívül egész terjedelmében elfogadtatott a megyei törvényhatóság által. — Az itteni ifjúság egy jótékony célú műkedvelői előadás rendezésében fáradszomor társadalmi viszonyok ugyan kétségessé teszik a sikert, de a rendezőség semmi fáradságot sem kímél, hogy az akadályokat leküzdje. Adja isten, hogy célt érjen! A farsang itt valóságos bűjt volt, legyen tehát a bűjt a mi farsangunk.

Beküldetett. Becses lapja mult számában egy pályázatot olvastam F.-Kováról, mely szellemességénél fogva, méltán igényt tarthat halhatatlanságra. A nevezett községben egy, a jegyzői teendőkhöz jártas egyént keresnek irnoknak, aki a magyar és szerb nyelvet szóban és írásban bírja s ezek mellett — horribile dictu — elmaradhatlan kellék: okmánnyal beigazolni, hogy szeszese italokat nem iszik. S mindezen képességek és hallatlan önmegtartóztatásokért évi fizetése 300, mondó háromszáz forint. Ez a pályázat oly tautológiát tartalmaz, minőt e kerek föld minden szofistája megirigyelhetne! Mert aki 300 forint évi dotáció mellett, még szeszese italokra is juttatna: az megérdemelné, hogy az élelmesség szobrának modeljéül szolgáljon. Ha ennyi (!) fizetés nem elég garancia, hogy az illető nem iszik, (mert nem ihatik) akkor a világ minden erény együletének bizonyítványa — írott malaszt. Egy melegszozával javadalmazható ideig. díjok.

Kuláról írják: A kulai polg. olvasó egylet f. é. február 27-én megtartott táncvigalma, ha nem is annyira látogatott, de annál díszesebb és feszebb volt. Az igen díszes hölgykoszorút a következők képezték: Lederer Gusztávné, dr. Schneider Károlyné, Reimholz Antalné, dr. Strasser Lajosné, Szücs Mihályné, Szauer Ferencné, dr. Thomanné, Schlagger Lászlóné, Zányi Etelka, Zányi Józsefné (Veprováról) stb. urbölgyek és Thomann Bella, Falcione Vilma (Zomborból), Kahn és Walauch Vilma. — Goricsnig Alajos, a kulai m. kir. adóhivatal helyettesített pénztáros, állomási helyére Nagy-Becskekre helyeztetett vissza. — Ismét bált, e farsangban az utolsó hirdeti Zeiss Károly kaszinós és a „Hungaria“ szálló tulajdonosa, f. é. március 8-án megtartandó polgári bált.

Gyászhir. A zombori állami főgimnázium tanári kara fájó szívvel jelenti, hogy Radics György, a zombori állami főgimnázium nagyérdemű igazgatója és városi törvényhatósági bizottsági tag, f. évi március hó 4-én reggeli 8 órakor a halotti szentségek átjatos felvétele után életének 41-ik, igazgatói működésének 13-ik, tanárkodásának 18-ik évében hosszú kinos szenvedés után az Urban elhunyt. Hült tetemei f. hó 6-án reggeli háromnegyed tíz órakor a zarándok-utcai 90-ik számú halottas házban beszenteltetnek, onnan a róm. kath. templomba vitetnek és a gyászmise megtartása után a Sz. Rókusról nevezett temetőben örök nyugalomra tétetnek. Zombor, 1886. március hó 4-én. Aldás és béke emlékére!

A család gyászlapja így hangzik: Alulírottak szomorodott szívvel jelentik, hogy Radics György, a zombori állami főgimnázium igazgatója, Zombor sz. kir. városa törvényhatóságának tagja március 4-én reggeli 8 órakor hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek átjatos felvétele után életének 41-ik, boldog házasságának 15-ik évében meghalt. A megboldogult hült tetemei március 6-án d. e. háromnegyed tíz órakor a belvárosi zarándok-utcai 90-ik számú házban beszenteltetnek, onnan a róm. kath. templomba vitetnek és a gyászmise megtartása után a sz. Rókusról nevezett sírkertben örök nyugalomra tétetnek. Zombor, 1886. március 4-én. Örök béke az elhunyt poraira! Radics szül. Bauer Teréz, özvegye. Aladár, Jolánta, Tihamér, Elemér, gyermekei. Radics Jakab, Karácsonyi szül. Radics Anna, testvérei. Bauer János, ipja.

A felső-városi óvoda javára, hallomás szerint, bált terveznek. Tekintettel, hogy az egyesület még, ugyszólván, alig pár napja, hogy megalakult s hogy a túlbuzgóság nem kevesebbet árt, mint a hideg közhöz: tanácsosnak látnók, hogy a tervezett bált — már csak a farsang tövise miatt is — elhalasztanák addigra is, míg az óvoda megkezdheti működését. Az óvoda ügye jó kezekben van; ne bolgasuk addig, míg meg nem nyitattik.

Zombor sz. kir. városnak az 1886. évre javaslatba hozott koresmaüzletek osztályozásáról szóló névjegyzéke f. hó 3-tól 18-ig a városi számvevőségénél közszemlére kitétetett. A javaslat elleni észrevételek f. hó 26-ig nyújtandók be.

Az ujoncozás városunkban f. hó 7-én d. e. 9 órakor kezdődik.

Az álarcos bárlól nem tartjuk szükségesnek bővebben megemlékezni. Elhibázott dolog volt az egész s a szingizgató ugyancsak felültegett. Senki sem tudta még az utolsó percben, hogy mi lesz hát az, előadás, táncmulatság, vagy mi? Az igazgató meg jókat nevetett a markába s bánja is ő akármilyen történet. 11 óráig valahogy csak elnézték a bolondságot, mikor aztán végkép unalmassá vált az ügyetlen tréfa, kisi hazament, abba tudatba, hogy ily skandalózus végű bált még nem látott. A szini intendatura is informálhatta volna magát, mert tartozik azzal a publikumnak, hogy azt így ne kompromittálják. Tóth Béla meg csak azt mondja, mi közöm hozzá, én kiírtam, hogy bált lesz, ti mulasztok s csináljatok amit s ahogy akartok.

Parabutyról írják: A parabutyi kaszinó egylet f. é. február hó 24-én az egylet fenállásának 15 éves évfordulóját ünnepelte meg. Az ünnepély a

már hírlapilag is közölt program szerint folyt le; 8 óra után a tekintélyes számú közönség zeneszó mellett vonult be a kaszinó nagytermébe. Itt helyet foglalva, kezdetét vette a társasvacsora s megkezdődött a vig és fesztelen társalgás, mialatt dr. Ivencz Ferenc a kaszinónak érdemes igazgatója, egy igen sikerült emlékbeszédben elismerőleg nyilatkozott az alapítónak a kaszinó szervezése körül szerzett érdemeikről és különösen kegyelettel emlékezett meg az egyletnek már elhunyt alapítójáról. Az emlékbeszéd után Roder Jakab izz. tanító elősorolva több rendbeli érdemeit az igazgatónak, köszönetét és elismerését nyilatkozta az ünnepély rendezésénél tanúsított áldozatkészségeért. A társasvacsora után a tombola vette kezdetét, melynek értékes és érdekes nyeremények felváltva mulattatták a közönséget. Utolsó volt a kedélyes hangulatban lefolyt és reggelig tartó táncvigalom. A hölgyek közül jelen voltak a következő asszonyok: dr. Ivencz Ferencné, Pollák Bernátné, Simits Gusztávné, Handler Józsefné, Markszt Mártonné, Roder Samuelné, Spielvogel Béláné, Baum Mórné, Giszkan Mórné, Schüek Károlyné, Seidner Mórné, König Lipótné; leányok: König Mariska, Baum Rózsa, König Rozália, Baum Fáni, Seidner Lina, Giszkan N. kisasszonyok. A tiszta jövedelem, mintegy 37 forint, a könyvtár gyarapítására lesz fordítva.

Holnap d. e. esküszik örök hűséget Szobonya Bertalan, az adai földmives iskola igazgatója, lapunk derék munkatársa, Bieber Gizella kisasszonynak, városunk egyik szépeinek.

Sürgöny. Nemzetközi nagy kongresszus! Uraim és hölgyeim! Századunk egyik jelszava a tudományi, művészeti és társadalmi kérdéseknek nemzetközi vitatása és eldöntése! Ezen nagy eszmétől áthatva, mi is alkalmat kívánunk nyújtani Európa kiváló szellemének eszméik kicserélésére. Elhatároztuk, hogy nagy kongresszust hívunk össze, melyen képviselhetetik magukat: az archaeologok, balneologok, oraitologok, philologok, psychologok, technologok, phrenologok, orthologok, neologok, szóval az összes lig-lógok; továbbá: az anarchisták, koncipisták, nihilisták, velocipedisták, virilisták, idealisták, socialisták, juristák, linguisták, oportunisták és a többi ista-pisták; nem különben: a technikusok, klasszikusok, magnetikusok, fizikusok, muzikusok, lunatikusok, dramatikusok, lírikusok, chemikusok, praktikusok, cinikusok, mathematicusok, romantikusok, hipnotikusok, fikusok és fífikusok; végül petroleurók, claqueurók, controlleurók, parfumeurók, conducteurók, gouverneurók, colporteurók, amateurók, prestidigitateurók, marqueurók, friseurók, liqueurók és éjjeli örök. A kongresszus, mely a kaszinó egylet helyiségeiben f. évi március 9-én, azaz hushagyó kedden este 8 órakor fog megnyitni, a tudományos vitákban kifáradt elmék felderítésére álarcos és jelmezese bállal, nemkülönben a kántológok és dalárdisták által rendezendő böles jelenetekkel lesz összekapcsolva. Az anyagi javakban rendszeresen nem igen bővelkedő tudósok erszényének kímélése tekintetéből a belépti díjat 111 krajcárban, mondó: egy száz és tizenegy krajcárban állapítottuk meg. A kongresszus hivatalos lapja a „Zombori Fityülő“ ezuttal ünnepi díszben fog megjelenni, melynek egész évi folyamata tekintettel a mostoha irodalmi viszonyokra, 3 éziüst tizesért fog áruba bocsátatni, melyre a kongresszuson részt venni szándékozók figyelme előre is felhívatik. Jegyek előre válthatók a kongresszusra Falcione Gusztáv és Sztrilich és Hrabovszky urak kereskedéseiben. Az idei évi t. pártoló tagok az első szelvényvel ráfizetés nélkül válthatnak jegyet. Zomborban, 1886. évi hushagyó keddtől. A kongresszus elnöksége megbízásából: a zombori kaszinó egyleti dalárda.

A személyszállító gőzösök menetrende 1886. évi február hó 22-től kezdve március 14-ig bezárólag. Felfelé: Bezdánból Budapestre: szombat és szerdán 9 órakor este. Első út február 27-én. Lefelé: Bezdánból Zimony-, Orsova- és Galacia: szerdán és vasárnap 5 órakor reggel. Első út február 24-én. A lefelé menő hajók itt Bezdánban éjjeleznek és innen pont 5 órakor reggel indulnak. Bezdán, 1886. évi február havában. Az ügynökség.

A zombori kir. törvényszék Sztankovits Péter helybeli kereskedő ellen elrendelte a csődöt. Csődbiztos: Zsulyevits Denjén kir. törvényszéki bíró; tömeggondnok: dr. Ambrozovits Károly, helyettese dr. Pavlovits Jenő. Bejelentési határidő május 3.

Stuczenberger János ó-kanisai lakos, Gizella, József, Mária, Ferenc, Rozália és Sándor nevű kiskorú gyermekei vezették nevét Sztamári-ra változtatta.

Az alföld-flumei vasut I. és II. od kibocsátási elsőbbség kötvényeinek, a törlesztési terv szerint megejtendő XII. és XIII. sorsolása f. évi március hó 1-én tartatott meg a m. kir. lottóigazgatóságnál.

Szrdánov Milán lalityi lakostól a napokban Déronyán egy 3 éves fekete kancát és egy 3 éves sárga kancát ismeretlen tettesek elloptak.

Topolya községből ismeretlen helyre elköltözött hadmentességi díj hátralékosok névsora: Kovács Mihály 3 frt, Holló Mihály 3 frt, Rosenfeld Gáspár 8 frt, Zakár Pál 16 frt, Goldberger Albert 12 frt, Brindza János 3 frt, Hornyák Péter 3 frt, Julinac Vasza 4 frt, Kutki Miksa Antal 3 frt, Keszeg István 3 frt, Kalmár József 3 frt, Ötvös Péter 3 frt, Péter Mihály 5 frt, Péter Jónás 3 frt, Deák Mihály 3 frt.

O-Becse községből ismeretlen helyre költözött adóhátralekosok névsora: Sztarcev István, Mihajlovits Uros, Szulotnizsky Laza, Fenés Antal, Valdner Izso, Simonovits Mátyas, Bálint János, Balázs Lajos, Haffer János, Polyakovits Antal, Fischer Samu Sándor, Csetecz Imre, Aulits Joca, Balogh János, Huth Ferenc, Székeli János, Nagy István, Barcsi András, Klein Illés, Nagy Lajos, Kovács János Manó, Král testvérek, Jurca Péter, Ördög Antal, Juhász Lukács, Szabó Mátyas, Bauer László, Gurtina Péter, Óberne Antal, Biermann Jakab, Holzer Adolf.

Bács-Bodrogh megye ujvidéki sorozó járásában a felhívott korosztályokba tartozó következők védkötelesek tartózkodásihelye ismeretlen: Lattasz Lázár, Ladik József, Ivánovits Dusan, Tóth Gergely, Prodánovits Pável, Herold János, Tomín Zsiván, Bleich Frigyes, Ruzsovky István, Keraosits Alexa, Wölf György, Pavlov Milan, Kurezinók János, Wimmer János, Boczó József, Pap István, Parosky Milos, Ber-

ger Mihály, Benedek István, Varga János, Magyar András, Tóth János I, Seiler András, Dosztál Rafael, Strba János, Szikora Ferenc, Hégl József, Vlávovits Péter, Kovács Milan, Novákov Joca, Gaszik János, Petrovics József, Bujandrits Vlada, Murgácsky Todor, Pantelinac Jován.

A szabadkai tornaegylet f. évi angusztus hó 1-én tartja meg negyedik országos torna és athléta-versenyeit a következők sorrendben: I. Bajnoki célverseny. Harmadik vetélkedés a bajnok címért. Nyílt verseny. Távoltság 15 km. Védő: Balogh Dezső II. Nemzetközi gyorsuszás. Távoltság 100 m. Nyílt verseny. III. Bajnoki távuszás. Második vetélkedés a bajnok címért. Távoltság 3000 m. Védő: Schwanda Gusztáv. IV. Akadályuszás. Távoltság 500 m. 5 akadállyal. Nyílt verseny. V. Bajnoki akadályverseny. Harmadik vetélkedés. Távoltság 1000 m. Zártverseny. Védő: Wentzel Lajos bajnokjelölt. VI. Növendékek sikversenye. Távoltság 913 m. VII. Bajnoki kardvívás. Második küzdelem. Zárt verseny. Védő: Fellegi Antal. VIII. Nemzetközi sik-verseny. Távoltság 1609 m. IX. Viadori korlát és nyújtó versenytornázás. Második küzdelem. Védő: Kükemezey Árpád viador. X. Korong (discus) hajtás magasban. Nyílt verseny. XI. Vigaszverseny. Versenyjárás 1 km. távoltságra. Nevezési zárnapp 1886. jul. 18.

Irodalom.

Megjelent és beküldetett Horny Ede zenekar-mester „Alpenrose“ című polka. Ára 60 kr. Ugyan e szerzőtől „Quecksilber“ gyorspolka. Ára 60 kr. „Tunikás lányok“ Gerő Károly eredeti népsziművének összes kedvelt dalai: 1. Patak partján. 2. Rózsa korányikor. 3. Ha nézem a sok. 4. Ha majd enyém. 5. Érted, érted, érted. Eredeti népdalok Konti Józseftől. 6. A legszebbik patikáros. 7. Volt szeretőm eszten-deig. 8. Nincs is annak semmi baja. 9. Induló zongorára, alkalmazta Herczenberger István földink. Ének hangra, zongora kísérettel Konti Józseftől. Ára 1 frt 50 kr. Kapható Rózsavölgyi és társa cs. és kir. zeneműkereskedésében Budapesten.

Megjelent és beküldetett Vas Gereben összes műveiből a folytatolagos 7—10 füzet, mely Vas Gereben apróbb beszéleit hozza. A 10-ik füzet a „Nagy idők, nagy emberek“ című korrajz kezelését kezdi meg. Egyes füzet ára 25 kr. Kapható Málnér Vilmos könyvkiadónál.

Naptár.

Március.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestans naptár	Görög-orosz naptár
5 Pént.	Özséb vt.	Frigyes	21 Eusztát
6 Szom.	Koléta sz.	Fridolin	22 Jenői sz. vtk.
7 Vas.	C Aqu Tamás	C Ötv. vas.	23 Vajh. vas.
8 Hétfő	Isten Ján. hv.	Filémon	24 János feje m
9 Kedd	Hushagyó k.	Adeleiz	25 Tarás

Szerkesztői üzenet.

Gotthardt Samuel bukzezi levelezők körtére kijelentjük, hogy az ottani tiszti bál elhalasztást hazudó hírt nem írta. Hogy van is tehették ezt föl róla, mikor az állevelet a rendezőségnek ajánlott a n elküldöttük, hogy ismeretlen kholója megtörtassék? A szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kladó: Bittermann Nándor.

NYILTTÉR. *)

Most jutott csak tudomásomra, hogy a „Magyar Állam“ című napilap f. é. február 7-iki számában a mélykúti sajnos eseményeket illetőleg, egy Mélykút-ról keltezett, de nem Mélykúton szerkesztett közlemény jelent meg, melynek a névtelenség homályába burkolódzott de általunk igen jól ismert írója, a történeteket a legyűlöletesebb színben igyekszik festeni és ezáltal a közvéleményt félrevezetni.

Önézetem tiltja cáfolatába bocsájtkozni a hivatolt fércközleménynek. Annak tartalma eléggé elárulja bekiöld fekete lelkiületét. Ne kényserítsenek arra, hogy szennyesüket a nyilvánosság előtt szapuljam el.

A szerintük „notáriusok híres vármegyéje“ nem szorult nagyképu tanácsaikra. Megtette az és megteszi mindenkor a magáét. Hogy bizonyos urak kedvéért nem csapja el rendre jegyzőit és nem népesíti be a törzsgyökere lakosok helyett csángó telepítvényesekkel községeit, ez nagyon természetes.

Hogy „a szomszédban van más plébánia is, hol hasonló notáriusi párbér nádparipán való nyargalózás miatt már nemcsak ismételt ablak beverés és fenyegető levél volt bőségen, de gyújtogatás is“... ezt megengedem. Talán ott is van a notáriusnak paptestvére, kinek érdekében valami „tekintélyes klikk“ összeesküdött, annak részére biztosítandó ily gyönyörűsége úton a plébániát, mint beküldő szerint it nálunk történt?! Van egy német közmondás, mely így hangzik: „Wie der Schelm ist, so denkt er“ s e közmondásnak igaza van.

A notáriusok elleni hajszja ugy látszik némely helyen kedvenc foglalkozással kezd magasulni. Cikkirő urnak is nagyon bögyében vannak azok a „notáriusok“, bizonyosan már sok baja lehetett velük. Hja sokat is mondhatnának azok a notáriusok, ha nem bírnának több felebaráti szeretettel, mint azt némely csakis ajkukon hordozók.

Egyébiránt az egész közleményt ezennel, mintegy önmagával meghasonlott lélek beteges zavarából származott rágalmat, visszautasítom, fentartván magamnak a törvényes elégtétel szerzését, amikor reményem bizonyos röpirat babái is, kiket tudósító ur nálam mindenesetre jobban ismer, szintén el fogják nyerni a megérdemelt babérkoszorut.

Mélykúton, 1886. február 28-án.

Lajthy Benjamin,
közs. jegyző.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Pályázat.

Lajthay Ignác a topolyai róm. kath. fitanoda második osztály tanítója halálosa folytán e nevezett osztály megürülve, f. évi március 20-ára pályázat hirdettetik.

Ez állomás javadalma a következők:

a) készpénzben (255 frt) kétszázötvenöt frt és (42 frt) negyvenkét forint lakpénz a község pénztárából évnegyedenként előre fizetve;

b) 22 urbéri hold föld haszonélvezete adóteherrel;

c) egész éven át szükségelendő fűtőszalma.

Azon esetben, ha ezen állomást valamelyik itt helyben működő első osztályu tanító nyerné el, csakis ez esetben az első osztályra is ugyane napra tüzetik ki a pályázat, mely első osztálynak évi javadalma készpénzben (400 frt) négyszáz frt és (40 frt) negyven frt lakpénz.

A pályázni kívánók kellően felszerelt folyamodványaikat a topolyai róm. kath. iskolaszékre címelve, nsgos és főtiszt. Balassy Endre kerületi tanfelügyelő, címz. kanonok és espereshez küldendők be Kis-Hegyesre.

Topolyán, 1886. február 25-én.

Bobics Károly,

plébános, iskolaszéki elnök.

3-2

Uj! „MESSALINA“ Uj!
rendkívüli finomságu, felülmulhatlan
illatszer.

Raktár: Zomborban **Goldfahn Sándor** kereskedésében, fűtca, Falcione L.-féle házban. 3-2

Hirdetés.

A Széchenyi-körút egyik legszébb pontján eladó vagy esetleg f. évi május hó 1-től bérbe adandó a 437. számú ház. Van benne 9 szoba, 4 konyha, több fakamra, pince és éléskamra. Ezen szép és elegáns lakás kiválólag alkalmas nagyszámu családtagokkal bíró urak részére. Bővebb felvilágosítást nyújt **Zimmermann János.** Lakik az apatini úton 7. sz. a. 3-3

Hirdetmény.

A Zombori Takarékpénztár bérházában (a szent háromságtér és Zrinyi-utca sarkán) földszint

egy két ajtós bolti helyiség

kis kamarával és pincével, továbbá az emeleten

4 szobából álló saroklakás

a hozzátartozó mellékhelyiségekkel f. évi május 1-től bérbeadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál a Zombori Takarékpénztár Igazgatósága. 3-3

Pályázat.

Egy, a jegyzői teendőkhöz tökéletesen jártas, a magyar és szerb nyelvet szó- és írásban bíró egyén községi írnoknak az alant jelölt feltételek mellett f. évi április hó 1-től felvételik.

Évi fizetése 300 frt készpénz és képességéhez mérten mellékjövedelem.

A vizsgázott egyének előnyben részesülnek. Végül egyik elmaradhatatlan kellék: okmánnyal beigazolni azt, hogy szeszes italokat nem iszik.

F.-Kovil, 1886. évi február hó 26-án.

Grösch Vilmos,

h. jegyző.

3-2

Ada mezőváros elüljárótól.

HIRDETMÉNY.

A magy. kir. erdőfelügyelőség 386/1885. számú engedélye alapján, az Ada község tulajdonát képező erdőben vágott mintegy 300 öl egészséges fűzfa **f. évi március hó 12-én d. e. 10 órakor** a község házában 5 frt ölenkénti kikialtási ár mellett nyilvános árverésen elfog adatni.

Lepecsételt ajánlatok az árverés megkezdése előtt elfogadhatnak.

Az összerakott fa a Tiszaparttól — hol kedvező rakodó hely van — 100—150 öl távolságra van.

Az árverési feltételek a közs. elüljáróság-nál megtudhatók; mely árverésre az árverezni szándékozók 150 frt o. é. bánatpénzzel ezenel meghivatnak.

Ada, 1886. február hó 24-én.

3-2

Az elüljáróság.

Ház-eladás.

Szabadkézből eladó egy szép ház a bajai-utca nyári oldalán 8-ik szám alatt. Van benne öt csinos szoba, megfelelő mellékhelyiségekkel. Kisebbségi úri családok számára kiválóan alkalmasnak kínálkozik.

Venni szándékozók bővebb értesítést nyerhetnek

Fejér Gyula

3-2

zombori apát-plébánosnál.

153. szám.

bv. 1885.

Árverési hirdetmény.

Az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré tételik, hogy a palánkai királyi járásbíró-ságnak 1885. évi 1369/1885. sz. elrendelő és a palánkai kir. bíróságnak 1369/polg. 1885. számú kiküldő végzésével Spitzer és Kohn cég német-palánkai lakos alperes javára Basits Gyóka tovarisovai lakos alperes ellen 124 frt tőke és járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt 480 frtra becsült lovakból álló ingóságok Tovarison alperes lakásán 1886. évi március hó 8-án délelőtt 8 órakor nyilvános árverés útján azonnali készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Palánkán, 1886. évi február hó 24-én.

Haba István,
kir. bir. vhajtó.

Vendéglő bérbeadása.

Az alulírottak tulajdonát képező a Szelencse külvárosban fekvő „Deák körút” és a megye palotára néző sarok „Tigris”-hez címzett (most Szabácsi) vendéglő f. é. november hó 1-től kezdve három esetleg hat évre szabadkézből a tulajdonos által saját lakásán f. é. május hó 23-án délután 3 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek kiadatni fog; a bérbevevő az árverés alkalmával az évi haszonbérnek 10 %-ját bánatpénzzel lefizetni tartozik, az árverési feltételek a tulajdonos lakásán megtekintethetők.

Zombor, 1886. március hó 2.

6-1

Gruber-Ballun Luiza,

Hirdetés.

Az apatini 735. sz. telekjkvben levő 139. ö. i. ház és hozzátartozó 525 beltelek, Punezmann Béla ügyvéd háza, régi időtől Schmausz-féle iroda, szabad kézből eladó. A feltételek **Heincz Kálmán** zombori városi ellenőrnél tudhatók meg.

Posevitz Gusztáv gyógyszer-tárába **Pankotán** (Arad megye vasút állomás) egy jó családból való 4—6 gymn. osztályt végzett ifju

gyógyszerész-gyakornoknak

azonnal felvételik.

10-1

661. szám.

kig. 1886.

Felhivás.

Alulírott szolgáló mint első fokú iparhatóság által ezennel közhírré tételik, miszerint Bács-Bodrogh megye törvényhatóságának 1020/1885. sz. a. a kéményseprés iparról alkotott szabályrendelete 2. §. értelmében a XXV. kerületbe osztott Bajsza, Csantavér, Ó-Morovica, Pacsér, Topolya községbeni, továbbá XXVI. kerületbe osztott Hegyes, Szeghegy, Feketehegy, Sándor községben a kéményseprői állás betöltendő lévén, felhivatnak a kéményseprői jogot elnyerni szándékozók, miszerint az 1884. évi XVII. t. c. ennek végrehajtása tárgyában kiadott utasítás értelmében felszerelt kérvényeket erkölcsi bizonylattal is ellátva **f. évi március hó 20-ig** nyujtsák be, mivel később beérkező folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Kéményseprési díjak a következők:

- I. Emeletes ház minden egyes kéménye után . . . . . 15 kr.
- II. Földszintes ház minden egyes kéménye után . . . . . 5 kr.
- III. Orosz kémény kiegészítésért . . . . . 40 kr.
- IV. Takaréktűzhely tisztításért . . . . . 10 kr.
- V. Csővel ellátott kemence tisztításért . . . . . 10 kr.

Minden kémény havonként legalább egyszer tisztítandó, a kéménytulajdonosnak jogában áll évi átalányban is kiegyezni.

XXV. kerületben két segéd, XXVI. kerületben egy segéd alkalmazandó.

Topolyán, 1886. február 19-én.

3-3

Császár,
szbíró.

A Zrinyi-utcában a volt Riedl-féle ház első emeletén egy elegáns uri lakás, négy szobával s a szűkséges mellékhelyiségekkel május 1-én elfoglalható. A feltételek juttányosak s megtudhatók **Falcione Gusztáv ur boltjában.** 3-3

309. szám.

bv. 1884.

Árverési hirdetmény.

Az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré tételik, hogy a hódásági kir. járásbíró-ságnak 1884. évi 2708/1884. számú elrendelő és a palánkai kir. járásbíró-ságnak 3667/polg. 1884. számú kiküldő végzésével a bácsi szegély-szövetkezet felperes javára Proties István tovarisovai lakos alperes ellen 150 frt tőke és járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával felül- és lefoglalt 596 frtra becsült szobabútor, gabona, szarvasmarha, sertések stbból álló ingóságok Tovarison alperes lakásán 1886. évi március hó 11-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverés útján azonnali készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Palánkán 1886. évi február hó 26-án.

Haba István,
kir. bir. végrehajtó.

174. szám.

1886.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a zombori tek. királyi járásbíró-ság 557. és 558./1886. számú végzése által Horváth Gyula és Gross Erzsébet zombori lakosok javára, Szailer András zombori lakos ellen 700 frt és 500 frt tőke, ennek esedékessége napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 71 frt 41 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1002 frt 40 kr-ra becsült borok, hordók, pinceeszközök és butorneműekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 720./1886. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Zomborban alperes pincéjében és lakásán leendő eszközésére folyó évi március hó 12-ik napjának délutáni 2 óraja határidőül kitétetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1886. évi március hó 3-án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.